

Konsolidert regnskap 2021

Økonomisk oversikt - drift

	Note	Regnskap 2021	Regnskap 2020
Driftsinntekter			
1 Rammetilskudd		1 401 192 830	1 373 469 321
2 Inntekts- og formuesskatt		1 841 093 132	1 589 150 002
3 Eiendomsskatt		176 219 863	174 719 221
4 Andre skatteinntekter		238 775	238 775
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		146 244 312	100 133 681
6 Overføringer og tilskudd fra andre		639 351 636	650 224 544
7 Brukerbetalinger		146 670 880	129 698 890
8 Salgs- og leieinntekter		455 228 975	419 937 452
9 Sum driftsinntekter		4 806 240 402	4 437 571 885
Driftsutgifter			
10 Lønnsutgifter	16	2 333 113 225	2 288 124 885
11 Sosiale utgifter	11	440 675 337	409 680 456
12 Kjøp av varer og tjenester		1 243 612 000	1 154 556 164
13 Overføringer og tilskudd til andre		480 291 947	378 534 851
14 Avskrivninger	4	329 205 699	294 864 272
15 Sum driftsutgifter		4 826 898 209	4 525 760 629
16 Brutto driftsresultat		-20 657 807	-88 188 743
Finansinntekter			
17 Renteinntekter		31 480 797	29 526 296
18 Utbytter		34 131 100	41 007 769
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		632 085	50 110
20 Renteutgifter		102 840 774	126 407 969
21 Avdrag på lån	10	234 242 845	193 143 017
22 Netto finansutgifter		-270 839 638	-248 966 811
23 Motpost avskrivninger		329 205 699	294 864 272
24 Netto driftsresultat	20	37 708 255	-42 291 282
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:			
25 Overføring til investering		-18 173 518	-19 525
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	13/14	-24 647 600	-40 873 060
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	13	5 112 863	77 730 542
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk		0	5 453 325
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-37 708 255	42 291 282
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0

Bevilgningsoversikt - investering

	Note	Regnskap 2021	Regnskap 2020
1 Investeringer i varige driftsmidler		748 016 507	938 653 271
2 Tilskudd til andres investeringer		7 629 490	16 435 856
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		2 854 373	5 205 001
4 Utlån av egne midler		0	2 150 000
5 Avdrag på lån		198 904 750	0
6 Sum investeringsutgifter		957 405 120	962 444 128
7 Kompensasjon for merverdiavgift		84 408 004	140 810 369
8 Tilskudd fra andre		175 476 561	138 763 852
9 Salg av varige driftsmidler		93 957 725	14 328 628
10 Salg av finansielle anleggsmidler		0	0
11 Utdeling fra selskaper		0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		25 085 993	10 865 160
13 Bruk av lån		337 466 044	694 753 032
14 Sum investeringsinntekter		716 394 328	999 521 041
15 Videreutlån		284 981 271	241 019 911
16 Bruk av lån til videreutlån		284 981 271	241 019 911
17 Avdrag på lån til videreutlån		63 484 608	54 375 180
18 Mottatte avdrag på videreutlån		88 487 286	70 359 921
19 Netto utgifter videreutlån		-25 002 678	-15 984 741
20 Overføring fra drift		18 173 518	19 525
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	13	25 831 372	-26 098 965
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	13	172 003 224	-27 725 791
23 Dekning av tidl års udekket beløp/disp av tidl års overskudd		0	743 577
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		216 008 114	-53 061 654
25 Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)		0	0

Balanse

		Regnskap 2021	Regnskap 2020
EIENDELER	Note		
A. Anleggsmidler		16 194 303 504	15 749 692 429
I. Varige driftsmidler		9 999 684 920	9 591 609 806
1. Faste eiendommer og anlegg	4	9 675 599 860	9 253 001 249
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	4	324 085 060	338 608 557
II. Finansielle anleggsmidler		1 451 742 892	1 276 910 982
1. Aksjer og andeler	5	396 913 424	394 618 051
2. Obligasjoner		-	-
3. Uttån	6	1 054 829 468	882 292 931
III. Immaterielle eiendeler		-	-
IV. Pensjonsmidler	11	4 742 875 692	4 881 171 641
B. Omløpsmidler	1	2 248 850 032	2 057 270 571
I. Bankinnskudd og kontanter		1 583 974 251	1 330 021 630
II. Finansielle omløpsmidler		156 875 302	145 997 114
1. Aksjer og andeler		156 875 302	145 997 114
2. Obligasjoner		-	-
3. Certifikater	7	-	-
4. Derivater		-	-
III. Kortsiktige fordringer		508 000 478	581 251 826
1. Kundefordringer		84 813 627	70 268 860
2. Andre kortsiktige fordringer		301 219 279	254 738 132
3. Premieavvik	11	121 967 572	256 244 835
Sum eiendeler		18 443 153 536	17 806 963 000
EGENKAPITAL OG GJELD	Note		
C. Egenkapital		5 686 373 263	5 404 987 543
I. Egenkapital drift		371 862 708	352 327 971
1. Disposisjonsfond	13	207 103 601	212 216 465
2. Bundne driftsfond	13/14	164 759 107	140 111 507
3. Merforbruk i driftsregnskapet		-	-
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		-	-
II. Egenkapital investering		248 484 293	446 318 889
1. Ubundet investeringsfond	13	217 788 248	389 791 472
2. Bundne investeringsfond	13	30 696 045	56 527 417
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		-	-
III. Annen egenkapital		5 066 026 262	4 606 340 682
1. Kapitalkonto	2	5 023 334 698	4 563 649 118
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		42 691 564	42 691 564
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		-	-
D. Langsiktig gjeld		11 987 867 068	11 756 572 637
I. Lån		7 467 323 779	7 095 139 732
1. Gjeld til kredittinstitusjoner		6 607 946 779	6 235 762 732
2. Obligasjonslån		-	-
3. Certifikatlån		859 377 000	859 377 000
II. Pensjonsforpliktelse	11	4 520 543 289	4 661 432 905
E. Kortsiktig gjeld	1	768 913 205	645 402 820
I. Kortsiktig gjeld		768 913 205	645 402 820
1. Leverandørgjeld		173 267 404	181 986 646
2. Likviditetslån		-	-
3. Derivater		-	-
4. Annen kortsiktig gjeld		595 645 801	463 416 174
5. Premieavvik		-	-
Sum egenkapital og gjeld		18 443 153 536	17 806 963 000
F. Memoriakonti			
I. Ubrukte lånemidler		812 497 336	566 128 401
II. Andre memoriakonti		427 828 960	277 231 872
III. Motkonto for memoriakontiene		-1 240 326 296	-843 360 273

Innledende noteopplysning

I samsvar med kommuneloven § 14-6 første ledd bokstav d er det utarbeidet konsolidert regnskap som viser kommunen som én økonomisk enhet.

Det konsoliderte regnskapet omfatter følgende enheter:

- Bodø kommune
- Bodø Spektrum KF
- Stormen Konserthus Bodø KF
- Bodø Havn KF

Det konsoliderte årsregnskapet er utarbeidet ved å slå sammen årsregnskapene til enhetene som inngår i konsolideringen. Transaksjonene og mellomværendene mellom enhetene er eliminert så langt det følger av god kommunal regnskapsskikk. Dermed fremkommer et samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet.

Enheter utenom kommunen som er egne juridiske enheter skal ikke inngå i konsolideringen. Dette gjelder for eksempel interkommunale selskaper som fører egne regnskap. Interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefelleskap som ikke er eget rettssubjekt og som fører eget regnskap, skal i utgangspunktet inngå i konsolideringen, men kan utelates fra konsolideringen hvis dette ikke har betydning for vurderingen av kommunens økonomiske utvikling og stilling. Salten IUA er av denne grunn utelatt fra konsolideringen.

NOTE 1: Endring i arbeidskapital

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, a)

BALANSEN	31.12.2021	01.01.2021	Endring
Omløpsmidler	2 248 850 032	2 057 270 571	191 579 462
Kortsiktig gjeld	768 913 205	645 402 820	123 510 385
Arbeidskapital	1 479 936 827	1 411 867 750	68 069 077

DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)	2021
Netto driftsresultat	37 708 254
Netto utgifter/inntekter i investering	216 008 114
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	246 368 936
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	68 069 077

NOTE 2: Kapitalkonto

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, b)

BALANSEN	31.12.2021	01.01.2021	Endring
Anleggsmidler	16 194 303 503	15 749 692 429	444 611 074
Langsiktig gjeld	11 987 867 068	11 756 572 637	231 294 431
Ubrukte lånemidler (økning +/-red)	812 497 337	566 128 401	246 368 935
Endrede prinsipper tidligere år	4 400 925	4 400 925	0
Kapitalkonto	5 023 334 698	4 563 649 118	459 685 579

Årets endring i kapitalkontoen består av:

Saldo pr 01.01.21	4 563 649 118
Økning:	
Aktivering av anleggsmidler	747 954 718
Kjøp av aksjer og andeler	78 300
Økt egenkapitalinnskudd BKP og KLP	2 776 073
Nye innvilgede utlån	286 387 118
Betalte avdrag på kommunens eksterne lån	496 632 203
Økning av pensjonsmidler /reduksjon av pensjonsforplikte	2 593 667
Sum økning av egenkapitalen i løpet av året	1 536 422 080
Reduksjon:	
Avskrivning og nedskrivning av anleggsmidler	339 879 604
Nedskrivning av aksjer og andeler	559 000
Mottatte avdrag på utlån	113 850 581
Bruk av lån	622 447 315
Sum reduksjon av egenkapitalen i løpet av året	1 076 736 500
Ny saldo pr 31.12.	5 023 334 698

NOTE 3: Endring i regnskapsprinsipp

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, c)

Konsolidert regnskap for Bodø kommune inkludert de kommunale foretakene Bodø Spektrum KF, Stormen Konserthus Bodø KF og Bodø Havn KF ble utarbeidet for første gang for regnskapsåret 2020, jfr Kommunelovens § 14-6, 1. ledd bokstav d). Det er ikke gjort endringer i regnskapsprinsipper i forhold til tidligere år. Det er heller ikke for de enkelte enhetene som inngår i det konsoliderte regnskapet gjort vesentlige endringer i regnskapsprinsipp, regnskapsestimer eller vesentlige korrigeringer av tidligere års feil.

Regnskapsprinsipper er retningslinjer for periodisering og måling av regnskapsposter. Regnskapsprinsippene skal være konsistente over tid, men endringer i lover, forskrifter eller god kommunal regnskapsskikk kan medføre at regnskapsprinsippene må endres. Endringer i regnskapsprinsipper har derfor karakter av å være uvanlige hendelser. Eventuelle endringer i regnskapsprinsipper - eller praktiseringen av anordningsprinsippet - skal regnskapsføres direkte mot egenkapitalen på egen konto for «endring i regnskapsprinsipp».

I kommunens regnskap inngår balanseposten «Endring i regnskapsprinsipp» som en del av Bodø kommunes egenkapital med 42,7 mill kr. Dette beløpet er «opparbeidet» i perioden 1998-2008 og består hovedsakelig av endrede prinsipper for periodisering av refusjonskrav for ressurskrevende brukere og inntektsføring av momskompensasjon, samt endrede prinsipper for regnskapsføring av feriepengene og varebeholdning. Føringene skyldes endringer i sentralt gitte retningslinjer og god kommunal regnskapsskikk. Denne saldoen blir stående som en del av kommunens egenkapital. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

NOTE 4: Anleggsmidler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, a)
(Beløp i hele tusen)

Tekst	Ingen avskrivning	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	Sum
Bokført verdi per 1.1	415 015	88 271	193 900	266 047	5 623 113	3 005 264	9 591 610
Tilgang	11 095	3 952	38 696	55 462	600 460	38 289	747 955
Avgang	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivninger	0	22 997	28 667	24 074	178 148	75 320	329 206
Nedskrivninger	0	162	10	0	10 502	0	10 674
Saldo pr 31.12	426 110	69 065	203 919	297 435	6 034 923	2 968 233	9 999 685

Eventuell gevinst eller tap ved salg av anleggsmidler skal ikke resultatføres i kommunens regnskap, men bokføres kun i balansen i tråd med kommunale regnskapsforskrifter.

I anleggsmiddelgruppe 5 inngår brannstasjonen som kommunen leier som offentlig-privat-samarbeid (OPS). OPS-avtalen behandles regnskapsmessig som finansiell leasing, noe som innebærer at leieavtalen føres opp som anleggsmiddel i kommunens balanse med tilsvarende langsiktig gjeld til utleier. Brannstasjonen overdras vederlagsfritt til kommunen ved leieavtalens utløp i 2041, og inngår i ovenstående oversikt med en saldo på 179 mill kr pr 31.12.21. Brannstasjonen avskrives over 25 år, tilsvarende kontraktsperioden, og har dermed avvikende avskrivningstid i forhold til øvrige anleggsmidler i gruppen.

NOTE 5: Aksjer og andeler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, b)

(Beløp i hele tusen)

Selskapets navn	Eierandel i %	Vesentlig endringer i eierandel	Vesentlig nedskrivning	Bokført verdi 31.12
Innskudd pensjonskasser				
Bodø Kommunale Pensjonskasse				68 242
Egenkapitalinnskudd KLP				17 631
Aksjer				
Bodø Energi AS	100 %			171 316
Salten Kraftsamband AS	40 %			48 892
Bodø Spektrum AS	100 %			42 400
Saltens Bilruter AS	42 %			14 313
BoPro AS	100 %			2 059
Bodø Industri AS	49 %			1 554
Sentrumsterminalen Bodø AS	50 %			1 000
Langstranda Næringseiendom AS	33 %		520	7 480
Tusen hjemmet Bodø AS	100 %			175
Zahlfjøsén AS	39 %			400
Kunnskapsparken Bodø AS	3 %			200
Nye Bodø Eiendom AS				102
Bodø Sentrumsforum AS	50 %			50
Arktisk Filharmoni AS (tidligere NOSO)	50 %			50
Industribygg AS	100 %			50
Helseinnovasjonssenteret AS	6 %			50
Cruise Norway AS				20
Landegode Handel AS	30 %			15
Fjuel Bodø AS				15
Kraft Nord AS	40 %			14
EPI AS				6
GalvanoTia AS	0 %			3
Eierandeler IKS (Interkommunale selskap)				
Salten Kommunerevisjon IKS	45 %			450
IRIS Salten IKS	62 %			0
Salten Brann IKS	61 %			0
Helse og Miljøtilsyn Salten IKS	60 %			0
Bodø2024 IKS	50 %			0
KF (Kommunale foretak)				
Bodø Spektrum KF	100 %			0
Stormen Konserthus Bodø KF	100 %			0
Bodø Havn KF	100 %			0
Andeler og øvrig				
Samlet beløp nobl-leiligheter aktivert som andeler				20 118
Mørkvedhallen SA				300
Nordland boligbyggelag				10
Sum				396 913

Verdien av aksjene i Langstranda Eiendom AS er skrevet ned i løpet av året slik at regnskapsført verdi ikke vesentlig overstiger verdien av selskapets egenkapital.

NOTE 6: Utlån (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, c)

(Beløp i hele tusen)

Låntaker	Utlån (beløp)	Finansiert med egne midler	Finansiert med lån	Vesentlig tap
Startlån	1 030 128		1 030 128	
Sosiale lån, netto	103	103		
Bodø kirkelige fellesråd	136	136		
Bodø Håndballklubb (PS 09/169)	800	800		
IK Grand Bodø (PS 09/68)	1 238	1 238		
Bodø Golfpark og Salten Golfklubb AS (PS 16/174)	7 808	7 808		
Misvær idrettslag (PS14/29 og 15/36)	4 667	2 098	2 568	
Mørkvedhallen SA (PS 15/127, 16/188, 17/176)	6 850	6 850		
Saltstraumen idrettslag (PS 19/74)	250	250		
Innstranda IL (PS16/214)	700	700		
Bodø skiklubb Alpinor (PS 20/107)	2 150	2 150		
Sum utlån	1 054 829			

NOTE 7: Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, d)

(Beløp i hele tusen)

Aktivaklasse	Anskaffelses kost	Markedsverdi 1.1.	Kjøp	Resultatført verdiendring	Markedsverdi 31.12
Dnb Nor Likviditet	20 733	30 461		150	30 612
Storebrand Likviditet	12 444	16 678		117	16 795
Odin Likviditet	50 000	42 363	10 000	742	53 106
Alfred Berg Likviditet	51 174	56 495		-132	56 363
Sum	134 351	145 997	10 000	878	156 875

NOTE 8: Sikring av finansielle eiendeler og forpliktelser

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, e)

Det er ikke aktuelt med regnskapsføring etter reglene om sikring for noen av de finansielle eiendelene eller forpliktelsene.

NOTE 9: Lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, a)
(Beløp i hele tusen)

Eksterne lån	Bokført verdi 31.12	Løpetid	Rentefot (gjennomsnitt)	Refinansering*
Lån til videre utlån				
Husbanken	1 213 249		0,80 %	
Lån til egne investeringer				
Kommunalbanken - flytende	3 266 420		1,10 %	
Kommunalbanken - fast	1 525 441		2,63 %	
KLP Kommunekreditt	397 557		1,10 %	
Finansiell leieavtale (OPS)	179 933	01.01.2041	3,68 %	
Annet				
Lån av innskuddsmidler	23 772			
Innskudd kommunale boliger	1 575		Rentefritt	
Sum langsiktig gjeld	6 607 947			

Eksterne lån	Bokført verdi 31.12	Løpetid	Rentefot	Refinansering*
Sertifikatlån	859 377	mars/juni 2022	0,394% / 0,551%	859 377
Sum sertifikatlån	859 377	0	0	859 377

NOTE 10: Avdrag på lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, b)

Minimumsavdrag	1) Kommune og KF med lån	2) Kommune og samtlige KF
Beregnet minimumsavdrag etter kommuneloven §14-18, 1. ledd	225 439 187	226 532 144
Betalte avdrag	234 242 845	234 242 845

Det er for regnskapsåret 2021 betalt tilstrekkelige avdrag på eksterne lån i henhold til beregningene av minimumsavdrag.

De siste år er minimumsavdrag beregnet separat for kommune og KF. Kolonne 1 viser summen av minimumsavdrag beregnet for kommunen og det ene kommunale foretaket som har lånegjeld. Det er disse minimumsavdragene som er lagt til grunn i de enkelte enhetenes regnskap. Kolonne 2 viser beregningen av minimumsavdrag om samlet sum for kommunen og alle foretakenes anleggsmidler, lånegjeld og avskrivninger hadde vært lagt til grunn.

Beregning av minimumsavdrag:

Anleggsmidler		
Anleggsmidler pr 01.01. i regnskapsåret	9 576 877 363	9 591 563 577
Herav tomter og kunst (anleggsmidler som ikke avskrives)	414 621 500	415 015 373
Avskrivbare anleggsmidler som legges til grunn ved beregning	9 162 255 864	9 176 548 204
Lån		
Lånegjeld pr 01.01. i regnskapsåret	7 095 139 732	7 095 139 732
Rest innlån (Husbanklån) til videre utlån (Starlån) som trekkes ut	906 995 062	906 995 062
Mottatte avdrag benyttet til ekstraordinær nedbetaling av annen gjeld legges	126 397 093	126 397 093
Lånegjeld som legges til grunn i beregningen	6 314 541 763	6 314 541 763
Andel avskrivbare anleggsmidler finansiert ved lånegjeld	69 %	69 %
Avskrivninger		
Årets regnskapsførte avskrivninger	327 382 729	329 205 699
Minimumsavdrag		
Minimumsavdrag = Avskrivninger av andel lånefinansierte anleggsmidler	225 439 187	226 532 144

NOTE 11: Pensjon

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, c)
(Beløp i hele tusen)

Bodø kommune har kollektive pensjonsordninger for sine ansatte i Bodø Pensjonskasse (BPK), Statens Pensjonskasse (SPK) og Kommunal Landspensjon (KLP). De kollektive pensjonsordningene sikrer tariffestet tjenestepensjon for de ansatte. Dette gjelder alders-, uføre-, etterlattepensjon, pensjonsytelser etter 85-årsregelen, AFP og betinget tjenestepensjon. Årskullene født før 1963 er sikret tidligpensjon og AFP 62-67 år. Årskullene født fra 1963 er sikret betinget tjenestepensjon eller livsvarig AFP. Pensjonene fra pensjonskassen samordnes med utbetalingene fra folketrygden når regelverket krever det.

I Bodø pensjonskasse er det selvrisiko for AFP 62 – 64 og AFP 65 – 66, mens det er valgt utjevning i KLP og Statens Pensjonskasse.

Pensjonskostnad	Beløp
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	233 877 018
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	133 086 992
Brutto pensjonskostnad	366 964 010
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-159 015 737
Netto pensjonskostnad	207 948 273
Sum amortisert premieavvik	62 473 041
Administrasjonskostnader	19 472 063
Samlet kostnad (inkl administrasjon)	289 893 377

Årets netto pensjonskostnad er nåverdien av årets pensjonsopptjening tillagt rentekostnader av påløpte pensjonsforpliktelser, fratrukket forventet avkastning på pensjonsmidlene.

Differansen mellom innbetalt premie og beregnet pensjonskostnad benevnes premieavvik. For 2021 fremkommer følgende premieavvik:

Premieavvik	
Årets pensjonspremie	165 520 005
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-16 990 187
Netto pensjonskostnad	-158 972 082
Årets premieavvik	-61 900 331

Hvis innbetalt pensjonspremie er større enn årets beregnede pensjonskostnad, skal differansen (premieavviket) føres som utgiftsreduksjon og føres i balansen som en kortsiktig fordring.

Balansført premieavvik pr 31.12.21 fremkommer som følger:

Balansført premieavvik	
Akkumulert premieavvik	92 639 471
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	7 321 125
Sum balansført premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift	99 960 596

Amortiseringsperioder	
Premieavvik over 15 år	30 224 574
Premieavvik over 10 år	4 023 180
Premieavvik over 7 år	65 712 843

Balansførte pensjonsmidler og -forpliktelser fremkommer som følger:

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	Beløp
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	4 536 821 565
Pensjonsmidler pr. 31.12.	4 742 875 692
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	-206 054 126
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelser	-16 278 276
Dette kommer til uttrykk i balansen som følger:	
IV.Pensjonsmidler (Eiendel)	4 742 875 692
II. Pensjonsforpliktelse (Langsiktig gjeld) inkl arbeidsgiveravgift	4 520 543 289

Beregningsforutsetninger	BKP	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	3,50 %	3,50 %	3,00 %
Diskonteringsrente	3,00 %	3,00 %	3,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	1,98 %	1,98 %	1,98 %
Forventet årlig G-regulering	1,98 %	1,98 %	1,98 %
Pensjonsregulering	1,22 %	1,22 %	

Tabellen nedenfor viser samlet beløp innestående på premiefond i BKP og KLP pr 01.01. og foreløpig saldo ved årets slutt. Premiefondene tilføres renter og kan bli tilført deler av årets resultat. Premiefondenes endelige størrelse pr 31.12.er normalt ikke kjent ved avslutningen av regnskapet for det enkelte regnskapsår.

Premiefond	Bodø pensjonskasse	KLP	Sum
Innestående på premiefond 31.01.20	280 841 216	2 870 477	283 711 693
Tilført premiefondene i løpet av 2020	236 077 475	22 480 838	258 558 313
Bruk av premiefond i løpet av 2020	90 653 200	2 870 476	93 523 676
Innestående på premiefond 01.01.21	426 265 491	22 480 839	448 746 330
Bruk av premiefond i løpet av 2021	255 084 000	2 380 000	257 464 000
Foreløpig saldo pr 31.12.21 - vil endres	171 181 491	20 100 839	191 282 330

Premiefondene inngår som en del av BKPs og KLPs regnskap, og fremkommer ikke av kommunens og foretakenes regnskap. Premiefondene kan benyttes til delvis dekning av fremtidige års premieinnbetalinger.

NOTE 12: Garantier gitt av kommunen

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, d)

(Beløp i hele tusen)

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garantiramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12	Godkjenning	Utløper
IRIS/Salten Forvaltning IKS	Avfallshåndtering		209 987 000	74 046 095		2045
BOPRO AS	Lokaler		1 198 500	452 322		2028
BOPRO AS	Lokaler		9 240 000	3 080 000		2027
Salten Brann IKS	Brannstasjon/utstyr		7 195 000	3 876 904		2035
Salten Brann IKS	Brannstasjon/utstyr		12 631 250	8 365 724		2044
Låter Vasslag	Vannverk		2 455 000	214 776	K 05/02	2023
Bliksvær Vannverk	Vannverk		350 000	113 263	K 06/47	2028
Kvikstad og Ljønes Vannverk	Vannverk		470 000	151 180	K 07/23	2029
Bodø kirkelige fellesråd	Renovering kirkebygg		5 000 000	2 638 870	K 11/122	2031
Mølnebakken borettslag	Renovering boliger	Selvskyldnergaranti	8 950 000	5 873 410	PS16/9	2032
Skjerstad Bygningsstiftelse	Renovering boliger	Simpel garanti	5 680 000	3 786 628	PS 17/63	2030
Bodø Spektrum AS	Badeland	Selvskyldnergaranti	40 000 000	9 351 019	PS 17/46	2042
Nordland Fylkeskommune		Transportgaranti	85 000			
Veipakke Salten	Veitbygging		935 000 000	711 642 885	PS 19/28, 15/34, 11/99	2037
Vestvatn Applanlegg	Alpinbakke	Selvskyldnergaranti	6 886 000	6 886 000	PS 14/28	2034
Mørkvedhallen AS/klatrehall	Klatrehall	Selvskyldnergaranti	11 100 000	11 100 000	PS 18/37	2041
Mørkvedhallen AS/turnhall	Turnhall	Selvskyldnergaranti	8 000 000	8 000 000	PS 16/132	2039
AS Industribygg	Kontorlokaler	Selvskyldnergaranti	80 000 000		PS 20/52	2050
AS Industribygg	Kontorlokaler	Selvskyldnergaranti	6 000 000		PS 20/52	2045
Bodø Spektrum AS	Svømmebasseng	Selvskyldnergaranti	320 000 000	100 000 000	PS 20/164	2061
Sum garantier/lån ved kausjon			1 670 227 750	949 579 076		

NOTE 13: Fond

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, a)

(Beløp i hele tusen)

Fond	Saldo 01.01.	Avsetning	Bruk	Saldo 31.12.
Disposisjonsfond	212 216	153 485	158 598	207 103
Bundne driftsfond	140 112	96 971	72 323	164 759
Ubundne investeringsfond	389 791	46 594	218 597	217 789
Bundne investeringsfond	56 527	64	25 895	30 696
Sum fond	798 647	297 114	475 414	620 347

Med unntak av selvkostfond gjelder hoveddelen av de bundne driftsfondene ulike øremerkede statlige tilskudd og øvrige eksterne midler til bestemte formål. Av bundne fondsmidler gjelder 41,6 mill kr selvkostfond, se note 14.

NOTE 14: Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, b)
(Beløp i hele tusen)

2021 Etterkalkyle selvkost	Vann	Avløp	Slam- tømming	Forurensnings- myndighet
Gebyrinntekter	76 591	86 902	907	1 087
Øvrige driftsinntekter	3 188	2 014	29	199
Driftsinntekter	79 779	88 916	936	1 286
Direkte driftsutgifter	42 845	37 346	1 479	2 056
Avskrivningskostnad	32 025	27 058	0	0
Kalkulatorisk rente (1,96 %)	16 120	14 325	0	0
Indirekte netto driftsutgifter	-2 537	-3 497	-23	-207
Indirekte avskrivningskostnad	125	250	0	65
Indirekte kalkulatorisk rente (1,96 %)	85	208	0	59
Driftskostnader	88 663	75 691	1 456	1 974
Foreløpig resultat	-8 884	13 226	-520	-688
+ Subsidiert	0	0	0	0
Resultat	-8 884	13 226	-520	-688
Selvkostgrad (%)	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
"Bidrag" til adm og låneutgifter	45 819	38 344	-23	-82
Selvkostfond 01.01	21 307	0	626	0
+ Avsetning til selvkostfond	0	13 178	0	0
- Bruk av selvkostfond	-8 884	0	-520	0
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (1,96 %)	330	128	7	0
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente på fond)	12 752	13 306	114	0
Fremførbart underskudd 01.01.	0	-48	0	-334
+ Inndekning av fremførbart underskudd	0	48	0	0
- Underskudd til fremføring	0	0	0	-688
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd	0	0	0	-7
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	0	0	0	-1 028
Gebyrinntekter	76 591	86 902	907	1 087
Gebyrgrunnlag ekskl evt subsidiert	85 475	73 676	1 427	1 775
Finansiell dekningsgrad (%)	89,6 %	118,0 %	63,6 %	61,3 %

2021 Etterkalkyle selvkost	Plansaks- behandling	Bygge- og delesaks- behandling	Kart og opp- måling	Eierseksjon- eringer
Gebyrinntekter	2 064	16 871	5 473	237
Øvrige driftsinntekter	53	358	452	0
Driftsinntekter	2 117	17 229	5 925	237
Direkte driftsutgifter	2 968	9 525	5 144	760
Avskrivningskostnad	132	121	-4	0
Kalkulatorisk rente (1,96 %)	125	115	-4	0
Indirekte netto driftsutgifter	-89	221	-327	-67
Indirekte avskrivningskostnad	5	11	7	1
Indirekte kalkulatorisk rente (1,96 %)	0	1	1	0
Driftskostnader	3 140	9 995	4 817	694
Foreløpig resultat	-1 023	7 234	1 108	-457
+ Subsidiering	1 023	0	0	457
Resultat	0	7 234	1 108	0
Selvkostgrad (%)	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %
"Bidrag" til adm og låneutgifter	-850	470	-327	-523
Selvkostfond 01.01	0	2 575	0	0
+ Avsetning til selvkostfond	0	7 234	1 108	0
- Bruk av selvkostfond	0	0	0	0
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (1,96 %)	0	121	11	0
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente på fond)	0	9 931	1 119	0
Fremførbart underskudd 01.01.	0	0	0	0
+ Inndekning av fremførbart underskudd	0	0	0	0
- Underskudd til fremføring	0	0	0	0
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd	0	0	0	0
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	0	0	0	0
Gebyrinntekter	2 064	16 871	5 473	237
Gebyrgrunnlag ekskl evt subsidiering	3 087	9 636	4 365	694
Finansiell dekningsgrad (%)	66,9 %	175,1 %	125,4 %	34,1 %

2021 Etterkalkyle selvkost	Farvanns- avgift	Renovasjon (*)	Sum selvkostfond
Inntekter	2 148	20	
Driftsutgifter	1 578	45	
Resultat	570	-25	
Selvkostgrad (%)	100,0 %		
Selvkostfond 01.01	1 717	2 114	28 339
+ Årets avsetning til selvkostfond	570		22 688
- Bruk av selvkostfond	0	-25	-9 429
Selvkostfond 31.12.	2 288	2 088	41 598

(*) Fondsmidler fra tidligere år. Renovasjon ivaretas av IRIS Salten IKS.

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen etter hvert regnskapsår utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil ikke være direkte sammenlignbare.

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt henførte indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter). Ved beregning av kalkulatoriske avskrivninger skal det i selvkostberegningene gjøres fratrukk av fremmedfinansiering.

Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + ½ %-poeng. I 2021 var denne lik 1,96%.

Retningslinjene fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i selvkostgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2021 i sin helhet være disponert innen 2026.

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen også utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkylerne gir grunnlaget for kommunens gebyrsatser. Ved budsjettering er det en rekke usikre faktorer, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling av antall brukere og generell etterspørsel. I tillegg til å overholde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetting om minst mulig svingninger i de kommunale gebyrene.

NOTE 15: Salg av aksjer (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, c)

Det er ikke inntektsført salg av aksjer klassifisert som finansielle anleggsmidler i investeringsregnskap eller driftsregnskap i løpet av regnskapsåret.

NOTE 16: Ytelser til ledende personer

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, d)

	Brutto lønn
Ordfører	1 086 797
Kommunedirektør	1 450 000

NOTE 17: Godtgjørelse til revisor

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, e)

	Godtgjørelse
Revisjonshonorar Bodø kommune og kommunale foretak (*)	2 929 860
Revisjonshonorar Salten Regionråd	71 340
Sum	3 001 200

(*) Samlet beløp omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og særattestasjon av prosjektrengskap mv.

NOTE 18: Hendelser etter balansedagen

(Jfr Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-15)

Salten og Lofoten tingrett avsa 13. januar 2022 dom i saken mellom Bodø kommune og Braathe gruppen. Kommunen ble dømt til å betale 90 mill kr i erstatning til Braathe gruppen i forbindelse med tidligere års IKT-anskaffelser. Kommunen er ikke enig i dommen og har anket. Endelig utfall av saken er følgelig ikke kjent ved avslutningen av regnskapet for 2021.

NOTE 19: Andre vesentlige forpliktelser

Bodø kommune har avtale med OPS GJ BBS AS om leie av brannstasjon. Bygget er ført opp av OPS GJ BBS AS og ble tatt i bruk av Salten Brann IKS i februar 2016. Avtalen har en varighet på 25 år, og bygget skal overtas vederlagsfritt av kommunen ved leieavtalens utløp i 2041. I samsvar med kommunal regnskapsstandard (KRS) nr 8 er avtalen klassifisert som finansiell leasing, og nåverdien av fremtidige leieforpliktelser er oppført som langsiktig gjeld i balansen. Pr 31.12.21 utgjorde dette 179 mill kr, jfr note 9. Verdien av brannstasjonen er videre aktivert som anleggsmiddel i kommunen balanse, jfr note 4.

Bodø kommune har i tillegg et stort antall avtaler fordelt på driftsavtaler, husleieavtaler og leie/leasingavtaler m.v. som kommunen er bundet av. Avtalene har ulik løpetid og fornyelsestidspunkter.

NOTE 20: Resultat. Strykninger og avslutningsposter

Resultatet som fremkommer i det konsoliderte regnskapet er summen av resultatene i de enkelte enhetenes regnskap.

Om årsregnskapet viser et regnskapsmessig merforbruk skal budsjetterte overføringer fra drifts- til investeringsregnskapet og/eller budsjetterte avsetninger til disposisjonsfond strykes for å unngå å avslutte driftsregnskapet med regnskapsmessig merforbruk, jfr budsjett- og regnskapsforskriften § 4-2. Hvis regnskapet fortsatt viser et merforbruk etter strykningene, skal merforbruket reduseres ytterligere ved bruk av disposisjonsfond. Ved avslutningen av årsregnskapene for 2021 ble følgende disposisjoner gjennomført:

	Konsolidert regnskap	Herav Kommune	Herav KF
Netto driftsresultat	37 708 255	40 462 532	-2 754 276
<i>Gjennomførte disposisjoner før avslutning:</i>			
Overført til investering	-18 173 519	-11 770 792	-6 402 727
Netto avsetning til og bruk av bundne fond	-24 647 600	-24 158 729	-488 871
Netto avsetning til og bruk av disposisjonsfond	-11 006 293	-23 282 483	12 276 190
Årets budsjettavvik ("resultat" før avslutning)	-16 119 156	-18 749 472	2 630 316
Strykning av overføring til investering	-	-	-
Strykning av avsetning til disposisjonsfond	18 749 472	18 749 472	-
Strykning/bruk av disposisjonsfond	377 693	-	377 693
Avsetning til disposisjonsfond	-3 008 009	-	-3 008 009
Netto etter strykninger og avslutningsposter	0	0	0